

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-101 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 08-37/487-171
Karar Tarihi : 5.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR : Hüseyin ORMAN

C. ŞİKAYET EDEN : - MOBİSAD Mobil İletişim Sistemleri ve Araçları
İşadamları Derneği
Temsilcisi: Av. Derya ZENGİN
Abide-i Hürriyet Cad., No: 182, K: 8, Şişli / İstanbul

D. HAKKINDA İLK

İNCELEME YAPILAN: - Evdi Ev Ürünleri Mağazacılık Tic. A.Ş.
Çamlık Mah., Teraziciler Cad., Dadaş İş Merkezi
No: 1/B, Çekmeköy, Ümraniye / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: “www.evdi.com.tr” adlı internet sitesinin yıkıcı fiyat uyguladığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Mobil İletişim Sistemleri ve Araçları İşadamları Derneği (MOBİSAD) temsilcisi tarafından gönderilen şikayet yazısında özetle;

- Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre ticari şirketlerin kuruluş amacının kar elde etme gayesi olduğu,
- Evdi Ev Ürünleri Mağazacılık Tic. A.Ş.’ye (Evdi) ait “www.evdi.com.tr” adlı internet sitesinin reklamında “Nokia 5310” model cep telefonunun satış bedelinin “399 YTL” olarak ifade edildiği, anılan bedelin piyasada halka arz edilen rayiç bedelin altında olduğu,
- Şikayete konu internet sitesinin anılan ürünü zararına satarak Türk Ticaret Kanunu’nun 57. maddesinin 10. bendini ve 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesini ihlal ettiği

ifade edilerek konunun 4054 sayılı Kanun çerçevesinde incelenmesi talep edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 17.3.2008 tarih, 1665 sayı ile yapılan başvuru üzerine şikayet konusu internet sitesinin sahibi Evdi’den bilgi talep edilmiş, anılan bilgi ve belgeler 26.5.2008 tarih, 3236 sayı ile Kurumumuz kayıtlarına intikal etmiştir. Bunun üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda hazırlanan, 29.5.2008 tarih,

2008-2-101/İİ-08-HO sayılı İlk İnceleme Raporu 30.5.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-110/167 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-37 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; yapılan şikayete yönelik olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İnceleme Sürecinde Elde Edilen Bilgiler

Şikayet konusu hususların incelenmesi amacıyla bilgi talep edilen Evdi'nin yazısında;

- Firmalarının perakende mağazacılık sektöründe faaliyet gösterdiği,
- Mağazalarında Nokia 5310, Samsung U 700, Nokia 6300 markasıyla üç çeşit cep telefonu sattıkları,
- Nokia 5310 marka cep telefonlarını Keleş Elektronik San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.'den 5 Mart 2008 tarihinde (.....) YTL'ye; OMPA Telekomünikasyon ve Elektronik Tic. Ltd. Şti.'den 5 ve 10 Mart 2008 tarihlerinde (.....) YTL'ye satın aldıkları,
- 60 - Anılan ürünü ise 6-11 Mart 2008 tarihleri arasında 389 YTL'ye satışa sundukları ve üründen (....) adet sattıkları; 12 Mart-21 Mayıs 2008 tarihlerinde ise ürünün satış fiyatının 399 YTL olup söz konusu üründen (....) adet sattıkları,
- 6-11 Mart 2008 tarihlerinde (....) adet ürünü eksi marj ile satılmış gibi gözükse de ürünün fatura fiyatının KDV dahil (....) olması nedeniyle zararına satış yapılmadığı, söz konusu yanlış anlaşılmanın Avro kuru farkından kaynaklandığı,
- Nokia 5310 model cep telefonu için 13-19 Mart 2008 tarihleri arasında kampanya düzenledikleri ve anılan süre içinde söz konusu ürünü 399 YTL'ye satışa sundukları, anılan üründen internet mağazası üzerinden (....) adet sattıkları,
- 70 - 2008 yılı başından beri satışa sunulan cep telefonları içinde Nokia cep telefonun pazar payının %(....); Nokia 5310 marka cep telefonun pazar payının ise %(....) olduğu

ifade edilmektedir.

I.2. İlgili Ürün Pazarları

Şikayete konu ürün Nokia marka cep telefonu, şikayet edilen ise "www.evdi.com.tr" adlı internet sitesinin yıkıcı fiyat uygulamasıdır.

80 Cep telefonu, içine takılan hizmet sağlayıcı kartlar (SIM CARD) sayesinde kablosuz iletişim sağlayan, taşınabilir, elektronik aygıtlardır. Günümüzde birçok yerli ve yabancı firma cep telefonu üretimi yapmaktadır. Bu firmaların başında ise Nokia, Siemens, LG, Samsung, Sony vb. markalar gelmektedir. Türkiye'de cep telefonu satışı, üretici firmaların Türkiye distribütörleri ve bu markaları paralel ithalat yoluyla yurtiçine getiren teşebbüsler vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Şikayet konusu ürün ise "Nokia" tarafından üretilmektedir. Bu açıklamalar çerçevesinde dosya bağlamında ilgili ürün pazarlarından biri "*cep telefonu pazarı*" olarak tanımlanmıştır.

90 Şikayet edilen "www.evdi.com.tr" adlı internet sitesi internet üzerinden perakende satış yapılan bir elektronik ticaret (e-ticaret) sitesidir. Dünya Ticaret Örgütü'ne (WTO) göre e-ticaret; mal ve hizmetlerin üretim, reklam, satış ve dağıtımlarının telekomünikasyon ağları üzerinden yapılmasıdır. OECD'ye göre e-ticaret; "*ilgili altyapı dahil olmak üzere, internet gibi özel mülkiyet alanında olmayan ağlar üzerinden yapılan işlerdir*". IBM'ye

göre ise “internet üzerinden ticari işlem yapmaktır. Bu işlemin kendisi ile birlikte satış öncesi müşteri çekme iletişimi, satış sonrası destek ve servisi de içerir”. E-ticaret, son yıllardaki web ve wap teknolojilerindeki gelişmelerle ortaya çıkmış yeni bir tür alışveriş ortamıdır ve içeriğindeki sanal mağaza uygulamaları ile internet üzerinden tüketiciler elektronik ortamda; bilgisayardan otomobile, kitaptan pizzaya birçok ürünü mağazalara gitmeksizin günün her vakti doğrudan alabilmektedir.

“İşlemi gerçekleştiren birimlerin türüne göre e-ticaret genel anlamda ikiye ayrılmaktadır.

- 100 1. **İşletmeler arası e-ticaret (B2B: Business to business):** İnternet vasıtasıyla şirketlerin sağlayıcıları ve dağıtımçıları ile aralarındaki alım-satım emri, faturalama, ödeme gibi işlemlerdir.
2. **İşletmelerle tüketiciler arasındaki e-ticaret (B2C: Business to consumers):** Günümüzde internet üzerinden faaliyet gösteren alışveriş merkezleri vasıtasıyla tüm tüketici mallarına online ulaşılarak gösterilen faaliyettir.”

110 Şikayete konu internet sitesinin bünyesinde yüzlerce ürün olması ve anılan ürünlerin nihai kullanıcılara hitap ettiği dikkate alındığında ilgili ürün pazarının “işletmelerle tüketiciler arasındaki e-ticaret hizmetleri pazarı” olarak tanımlanması mümkündür. Ancak, internet ortamının değişken olması ve her türlü e-ticaretin tek bir site üzerinden yapılabilmesi sebebiyle ilgili ürün pazarı “e-ticaret hizmetleri pazarı” olarak geniş tanımlanmıştır.

I.3. Değerlendirme

Söz konusu şikayet temel olarak, “haksız rekabet” ve “zararına satış yapma” alt başlıkları çerçevesinde değerlendirilmiştir.

I.3.1. Haksız Rekabet Değerlendirmesi

Şikayet dilekçesinde; “Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre ticari şirketlerin kuruluş amacının kâr elde etme gayesi olduğu” ve şikayete konu “internet sitesinin anılan ürünü zararına satarak Türk Ticaret Kanunu’nun 57. maddesinin 10. bendini ve 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesini ihlal ettiği” ifade edilmektedir.

120 Şikâyette bahsi geçen Türk Ticaret Kanunu’nun 57. maddesinde haksız rekabete örnek teşkil eden uygulamalar ifade edilmektedir. Anılan uygulamalara bir örnek de anılan maddenin 10. bendinde “Rakipler hakkında da cari olan kanun, nizamname, mukavele yahut mesleki veya mahalli adetlerle tayin edilmiş bulunan iş hayatı şartlarına riayet etmemek” olarak ifade edilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu kapsamındaki uygulamalar adli yargı bünyesindeki ticaret mahkemelerinin, ticaret mahkemelerinin olmadığı yerlerde ise asliye hukuk mahkemelerinin görev alanına girmektedir.

130 Rekabet Kurulu’nun yetki ve inceleme alanı ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’dur. Söz konusu Kanun’un “Kapsam” başlıklı 2. maddesinde; “... her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.” denilmektedir.

Özetle, bu olayda haksız rekabete ilişkin olarak öne sürülen ve bu bölümde yer verilen iddiaların, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

I.3.2. Zararına Satış Yapma

Şikayet bağlamında “www.evdi.com.tr” adlı internet sitesinde “Nokia 5310” adlı mobil telefonun rayiç bedelin altında zararına satıldığı ifade edilmektedir.

140 Öncelikle vurgulamak gerekir ki, rekabetin tesisi ve serbest rekabet ortamının sağlanmasının en önemli unsurlarından biri piyasada faaliyet gösteren ekonomik aktörlerin kendi özgür iradeleriyle ekonomik kararlar alabilmesidir. Söz konusu kararlardan en başta geleni de firmaların sundukları ürünlerin satış fiyatlarını istedikleri gibi belirleyebilmesidir. Bahse konu özgürlüğün bir istisnası, hakim durumdaki firmaların rakiplerini piyasa dışına çıkarma veya piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırma amaçlı yıkıcı fiyat uygulamalarıdır. Söz konusu şikayet, anılan internet sitesinin ilgili ürün pazarında / pazarlarında hakim durumda olması durumunda 4054 sayılı Kanun kapsamında bir önem kazanacaktır.

150 Bu nedenle öncelikle Nokia'nın ve “www.evdi.com.tr” adlı internet sitesinin ilgili ürün pazarlarındaki konumunu incelemek gerekmektedir.

Cep telefonu pazarında faaliyet gösteren cep telefonu üreticilerinin ciro bazlı pazar payları aşağıda verilmektedir.

Tablo : Cep telefonu pazar payları; Ocak-Mayıs 2006 arası toplam¹

Markalar	Satış gelirleri pazar payı (%)
Nokia	(....)
Samsung	(....)
Sony/Ericsson	(....)
Motorola	(....)
Siemens	(....)
LG	(....)
Diğerleri	(....)
Toplam	100

Cep telefonları pazarında Nokia'nın pazar lideri olduğu bir gerçekse de şikayete konu uygulamaya ilişkin Nokia'nın bir girişimi söz konusu değildir.

160 E-ticaret hizmetleri pazarında ise şikayete konu internet sitesinin “e-ticaret hizmetleri” pazarında ne kadar bir pazar payına sahip olduğu bilgisine ulaşılamamışsa da Evdi'nin 6 Mart 2008 tarihinden itibaren şikayete konu “Nokia 5310” marka cep telefonu satışının toplamda (....) adetle sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu pazarda cep telefonu pazarlayan birçok internet sitesinin de varlığı göz önüne alındığında “www.evdi.com.tr” adlı internet sitesinin ilgili ürün pazarında hakim durumda olmadığı anlaşılmaktadır. Hakim durumda olmayan bir teşebbüsün ise yıkıcı fiyat vb. uygulamalarla hakim durumunu kötüye kullanmasından bahsedilemeyecektir.

170 Ayrıca, biran için söz konusu firmanın hakim durumda olduğu düşünülse bile, Evdi tarafından 399 YTL'ye satışa sunulan Nokia 5310 marka cep telefonunun KDV dahil en düşük (.....) YTL'ye; en yüksek (.....) YTL'ye satın alındığı dikkate alındığında, anılan olayda Evdi'nin şikayete konu ürünü zararına satmadığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, satılan ürün miktarının toplamda (.....) adetle sınırlı kaldığı dikkate alındığında şikayete konu uygulamanın rakipleri piyasa dışına çıkarma veya piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırma amaç ve etkisini taşımadığı sonucuna varılmıştır.

¹ 22.2.2007 tarih ve 07-16/149-49 sayılı Rekabet Kurulu Kararı

08-37/487-171

Bu çerçevede Şikayet konusu uygulamaya ilişkin 6naraŐtırma yapılmasına ya da soruŐtırma aŐılmasına gerek bulunmadığı kanaatine ulaŐılmıŐtır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiŐtır.